`
ވޮލިއުމް: 50 އަދަދު: 326 ތާރީޚު: 9 ޖުމާދަލްއޫލާ 1443 – 13 ޑިސެންބަރު 2021 ހޯމަ
ޤާނޫނު ނަންބަރު: 28/2021
ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް
8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް
 ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތައް ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްދިނުމަށް އެދި
ބޮޑުތަކުރުފާނުމަގު
ފޮނުއްވާނީ mv.gov.po@legalaffairsއަށެވެ.
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯނު: 3336211
މޯބައިލް: 7242885
ވެބްސައިޓް: www.gazette.gov.mv

29 ނޮވެންބަރު 2021 ވި ހޯމަ ދުވަހު ބޭއްވެވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2021 ވަނަ އަހަރުގެ ތިންވަނަ
ދައުރުގެ 44 ވަނަ ޖަލްސާއިން ފާސްކުޅަ "ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނު)
އަށް 8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު" ޤާނޫނުއަސާސީގެ 92 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތީން،
13 ޑިސެންބަރު 9(2021 ޖުމާދަލްއޫލާ)1443 ވި ހޯމަ ދުވަހު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ތަޞްދީޤު
ކުރެއްވުމުން، މި ބިލު ޤާނޫނަކަށްވެ، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މިއަދު ޝާއިޢު ކުރެވިއްޖެއެވެ.

ވޮލިއުމް: 50 އަދަދު: 326 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޤާނޫނު ނަންބަރު: 28/2021
ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް
8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު
ޤާނޫނު ނަންބަރު 1/2002 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބިމާބެހޭ ޤާނޫނު) އަށް އަންނަނިވި އިޞްލާޙުތައް ގެނައުން.
1. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާއިން ފެށިގެން 9 ވަނަ މާއްދާގެ ނިޔަލަށް ހުރި މާއްދާތައް އެކުލެވޭ ބައިގެ ސުރުޚީ،
އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
މިނިސްޓްރީތަކާއި އެހެން ފަރާތްތަކާ ޙަވާލުކުރެވޭ ބިންތަކާއި ކައުންސިލުތަކުގެ މިލްކުވެރިކަމުގެ ދަށުގައިވާ ބިންތައް
2. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
މިނިސްޓްރީތަކާއި، 5. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއާއި 4 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އެކި
ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާ
ބި ކު ބޭނުންތަކަށާއި ކަންކަމަށް އެކަށައަޅާ ބިންތައް، ކަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީތަކާއި ދައުލަތުގެ
ން ޙަވާލުރުން
އިދާރާތަކާ ޙަވާލުކުރާނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ
ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫ ލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު) އާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ކަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީތަކާއި ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާ
ޙަވާލުކުރާ ބިންތައް ޙަވާލުކުރުމާއި ވަކިކުރުމާގުޅޭ އުސޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން
ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ. އަދި މި ގަވާއިދު ހަދަން ވާނީ ޤާނޫނު
ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އު ސޫލުން
ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު) އާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
3. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ)3(ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
6. (ށ))3(މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ބިން ޙަވާލުކުރެވޭ
މިނިސްޓްރީތަކާއި ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާ ބިން ޙަވާލުކުރެވޭ މަޤްޞަދާއި،
ޙަވާލުކުރެވޭ ތާރީޚު.
3

ވޮލިއުމް: 50 އަދަދު: 326 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
4. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ)4(ވަނަ ނަންބަރުގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން ދެ ނަންބަރު އިތުރުކުރުން.
(ށ))5(ކައުންސިލުތަކުގެ މިލްކުވެރިކަމުގެ ދަށުގައިވާ ބިންތަކުގެ މަޢުލޫމާތު.
(6) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ އެނޫންވެސް މަޢުލޫމާތު.
5. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 7 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ބިމާބެހޭ މުޢާމަލާތު 7. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ބިން ޙަވާލުކުރެވޭ މިނިސްޓްރީތަކާއި
ކުރުން
ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން، ބިން ދޫކޮށް، ކުއްޔަށްދީ، ބިމާބެހޭ އެހެނިހެން
މުޢާމަލާތުކުރަންވާނީ، މި ޤާނޫނާއި، އެކި ބޭނުންތަކަށާއި ކަންކަމަށް އެކަށައަޅާ ބިންބިމާ
ބެހޭގޮތުން ޢަމަލުކުރެވޭ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
(ށ) ކައުންސިލުތަކުގެ މިލްކުވެރިކަމުގެ ދަށުގައިވާ ބިން އެ ކައުންސިލުތަކުން ދޫކޮށް،
ކުއްޔަށްދީ، ބިމާބެހޭ އެހެނިހެން މުޢާމަލާތުކުރަންވާނީ، މި ޤާނޫނާއި، އެކި
ބޭނުންތަކަށާއި ކަންކަމަށް އެކަށައަޅާ ބިންބިމާ ބެހޭގޮތުން ޢަމަލުކުރެވޭ ޤާނޫނުތަކާއި
ގަވާއިދުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
6. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 8 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
އެކި ބޭނުންތަކަށާއި 8. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އެކި މިނިސްޓްރީތަކާއި ދައުލަތުގެ
ކަންކަމަށް ބިން
އިދާރާތަކާ ޙަވާލުކުރެވޭ ބިންތައް ބޭނުންކުރަންވާނީ، އަދި އެކި ފަރާތްތަކަށް
ދޫކުރުން
ދޫކުރަންވާނީ، ނުވަތަ ކުއްޔަށް ދޭންވާނީ، އެ ބިން އޮތް ރަށެއް ނުވަތަ ސިޓީއަކަށް
ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަނޑައެޅިފައިވާ ލޭންޑް ޔޫސް ޕްލޭނާ އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެމަތިން، އަދި މި ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއާއި 4 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން،
އެ ބިމެއް އެކަށައަޅާފައިވާ ބޭނުމަކަށް، ނުވަތަ ކަމަކަށެވެ.
(ށ) ކައުންސިލުތަކުގެ މިލްކުވެރިކަމުގެ ދަށުގައިވާ ބިންތައް ބޭނުންކުރަންވާނީ، އަދި އެކި
ފަރާތްތަކަށް ދޫކުރަންވާނީ، ނުވަތަ ކުއްޔަށް ދޭންވާނީ، އެ ބިން އޮތް ރަށެއް ނުވަތަ
ސިޓީއަކަށް ކަމާބެހޭ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަނޑައެޅިފައިވާ ލޭންޑް ޔޫސް ޕްލޭނާ
4

ވޮލިއުމް: 50 އަދަދު: 326 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، އަދި މި ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއާއި 4 ވަނަ މާއްދާގައިވާ
ގޮތުގެމަތިން އެ ބިމެއް އެކަށައަޅާފައިވާ ބޭނުމަކަށް، ނުވަތަ ކަމަކަށެވެ.
7. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ދިރިއުޅުން ނޫން އެހެން 9. (ހ) ދިރިއުޅުމަށްޓަކައި ގެދޮރު އެޅުމަށާއި ޢިމާރާތްކުރުމަށް މި ޤާނޫނުގެ 3 ވަނަ މާއްދާއާއި
ބޭނުންތަކަށާއި
4 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެކަށައަޅާ ބިންބިން ފިޔަވައި، މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ
ކަންކަމަށް ބިން
ދޫކުރުމާއި، އިޤްތިޞާދީ
ދަށުން، ކަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީތަކާއި ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާ ޙަވާލުކުރެވޭ ބިން، ނުވަތަ
ބޭނުންތަކަށް ދޫކުރެވޭ
ބިމުން މުޢާމަލާތުކުރުން ކައުންސިލުތަކުގެ މިލްކުވެރިކަމުގެ ދަށުގައިވާ ބިން، އެތަނަކުން ދޫކުރަންވާނީ،
މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާއި ، އެކި ބޭނުންތަކަށާއި، ކަންކަމަށް
އެކަށައަޅާ ބިންބިމާބެހޭ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން،
އެ މިނިސްޓްރީއާއި ނުވަތަ އިދާރާއާއި ނުވަތަ ކައުންސިލާއި، ބިންދޫކުރެވޭ ފަރާތާ
ދެމެދު، ލިޔުމަކުން ކުރެވޭ އެގްރީމަންޓެއްގެ ދަށުންނެވެ.
8. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
9. (ނ) މި ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، އިޤްތިޞާދީ ބޭނުމަށް އެކަށައަޅައި،
މި ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީތަކާ ނުވަތަ
ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާ ޙަވާލުކުރާ ބިމުން، ނުވަތަ ކައުންސިލުތަކުގެ މިލްކުވެރިކަމުގެ
ދަށުގައިވާ ބިމުން، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން
ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން މުޢާމަލާތުކުރެވިދާނެއެވެ. މިގޮތުން ކަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީތަކާއި
ނުވަތަ ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާ ޙަވާލުކުރެވޭ ބިން ނުވަތަ ކައުންސިލުގެ
މިލްކުވެރިކަމުގެ ދަށުގައިވާ ބިން އެފަރާތްތަކުން ޤާނޫނުއަސާސީއާއި މި ޤާނޫނާ
ޚިލާފުނުވާ ގޮތުގެމަތިން، ދެވަނަ ފަރާތަކަށް ވިއްކައި ނުވަތަ ކުއްޔަށް
ދޫކުރެވިދާނެއެވެ.
9. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ފެށޭ ޢިބާރާތް އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
9. (ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދެވަނަ ފަރާތަކުން ގަންނަ ނުވަތަ ކުއްޔަށްހިފާ
ބިމާއި އެ ބިމާ ގުޅިފައިވާ ޙައްޤުތައް، އެފަރާތަކާއެކު ކުރެވިފައިވާ މުޢާމަލާތަކާ
5

ވޮލިއުމް: 50 އަދަދު: 326 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން އަދި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން
އެފަރާތަކަށް ރަޖިސްޓަރީކޮށްދެވޭނެއެވެ. އަދި ބިންދޫކުރާ މިނިސްޓްރީއާއި ނުވަތަ
ދައުލަތުގެ އިދާރާއާއި ނުވަތަ ކައުންސިލާއި، އެފަރާތަކާ ދެމެދު ވާ އެގްރީމަންޓާ
އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، އެ ބިމަކާ ގުޅިގެން އެ ދެވަނަ ފަރާތަށް އަންނަނިވި
ޙައްޤުތައް ލިބިގެންވެއެވެ.
10. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ)2(ވަނަ ނަންބަރާއި)3(ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް
އިޞްލާޙުކުރުން.
9. (ރ))2(އެ ބިމާ ގުޅިގެން އެފަރާތަށް ލިބިފައިވާ ޙައްޤާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން
އެހެން ފަރާތަކަށް އެ ބިން ނުވަތަ އެ ބިމުން ބައެއް، ބިން ޙަވާލުކުރާ
މިނިސްޓްރީ ނުވަތަ ދައުލަތުގެ އިދާރާ ނުވަތަ ކައުންސިލުގެ ހުއްދަ
ލިޔުމުން ލިބިގެން، ވިއްކުން ނުވަތަ ކުއްޔަށް ދިނުން ނުވަތަ ބަދަލުކުރުން؛
(3) ބިން ޙަވާލުކުރާ މިނިސްޓްރީ ނުވަތަ ދައުލަތުގެ އިދާރާ ނުވަތަ
ކައުންސިލުގެ ހުއްދަ ލިޔުމުން ލިބިގެން، އެ ބިމާ ގުޅޭގޮތުން ލިބިފައިވާ
ޤާނޫނީ ޙައްޤު ނުވަތަ އެ ބިމުގައި ކުރެވޭ ޢިމާރާތް ރަހުނުކުރުން؛
11. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
9. (ބ) މި މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ރ) ގެ ދަށުން ކަމާބެހޭ މިނިސްޓްރީތަކަށް ނުވަތަ
ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކަށް ދޫކުރާ ބިންތައް ރަޖިސްޓަރީކޮށްދީ، އެ ބިންތަކާއި
އެ ބިންތަކުގައި ކުރެވޭ ޢިމާރާތްތައް ރަޖިސްޓަރީކުރުމާބެހޭ އެންމެހައި ކަންކަން
ބަލަހައްޓާނީ، މި ޤާނޫނާއި މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން
އެ ބިމެއް ދޫކުރި މިނިސްޓްރީ ނުވަތަ ދައުލަތުގެ އިދާރާ ނުވަތަ ކައުންސިލުންނެވެ.
12. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
އެއްމެދު ޢިމާރާތުގެ 32. އެއްވެސް މީހަކު ނުވަތަ ބަޔަކު، އެމީހެއްގެ ނުވަތަ އެބައެއްގެ އަމިއްލަ ބިމެއްގައި، ނުވަތަ
ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީ
ބަންޑާރަ ގޯއްޗެއްގައި، ހަދާފައިވާ ޢިމާރާތް، އެއްމެދު ޢިމާރާތަކަށް ބަދަލުކުރުމަށް
ކުރުން
6

ވޮލިއުމް: 50 އަދަދު: 326 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ބޭނުންނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން އެ ޢިމާރާތެއް،
އެއްމެދު ޢިމާރާތެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަންވާނެއެވެ.
13. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުން.
45. (ބ) "ކައުންސިލު" ކަމަށް ބުނެފައި އެވަނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010
(ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު) ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކައުންސިލަށެވެ.
14. މި ޤާނޫނުން ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނަށް ގެނެވޭ އިޞްލާޙުތަކާ ގުޅިގެން އެކުލަވާލަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި އިޞްލާޙުކުރަންޖެހޭ
ގަވާއިދުތައް، މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހަދައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ
ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
15. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްވެ، ތަޞްދީޤުކޮށް، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ ތާރީޚުން
ފެށިގެންނެވެ.
____
7